

Tertialrapportering per 30.04.2024

Stavanger kommune

Sammendrag

Stavanger kommune sin økonomi står under press. Samlet har tjenestoområdene et merforbruk per 30. april på kr 135 mill., noe som utgjør 3,6 prosent over vedtatt budsjett. Inntektene øker ikke som forutsatt og avviksprøgnosen for året viser et merforbruk på kr 442 mill. dersom det ikke gjennomføres kostnadsreducerende tiltak.

Det økonomiske presset øker

Trenden fra 2023 med at utgiftene øker mer enn inntektene har fortsatt inn i 2024 og viser med all tydelighet behovet for omstilling. Flyktningssituasjonen og sykefravær er to av de største utfordringene.

Det store antallet flyktninger som er bosatt, samt et økende antall personer som har krav på tjenester innen helsesektoren, gjør at kostnadene vokser mer enn forutsatt.

Bosetting av flyktninger

Stavanger har per 16. mai bosatt 292 av 750 flyktninger som kommunen har sagt ja til å bosette i 2024.

Det koster mer enn antatt å skaffe boliger og Stavanger kommune anskaffer nå modulbygg for å bidra til å dekke behovet.

Bare 18 prosent av flyktningene som har kommet til Stavanger er i arbeid etter gjennomført introduksjonsprogram. Flere flyktninger legger press på kommunens tjenester. Kommunedirektøren vil foreta en helhetlig gjennomgang av denne utviklingen fram mot neste tertialgjennomgang.

Rekordhøyt sykefravær

Sykefraværet i kommunen har vært økende de 10 siste årene. Per 30. april var det et samlet sykefravær i Stavanger kommune på 10,1 prosent. Det er 0,5 prosentpoeng høyere enn samme periode i 2023 og 2,2 prosentpoeng høyere enn i 2020.

Langtidsfraværet i 1. tertial var 7 prosent. Det er 0,7 prosentpoeng høyere enn samme periode i 2023. Korttidsfraværet var på 3,1 prosent og 0,3 prosentpoeng lavere enn i 2023.

Sykefraværet i kommunen øker fortsatt og er svært høyt. Dette er en nasjonal trend, og gir en stor utfordring for organisasjonen ettersom det fører til mangel på kompetanse og økte kostnader. Det kan også føre forsinkelser og lavere tjenestekvalitet på en rekke områder.

Selv om sykefraværet øker er det gledelig at arbeidet med å få flere inn i heltidsstillinger ser ut til å gi resultater. Fra vi startet denne satsningen i 2021 har andelen heltidsstillinger økt fra 66,5 til 70,7 prosent.

Redusert netto driftsresultat

Revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram 14. mai hadde kun mindre justeringer for kommunene og inntektsrammene til kommunene blir ikke økt.

Forventede merinntekter som foreslås justert utgjør 70 millioner kroner, og gjelder i all hovedsak økt integreringstilskudd og refusjoner til ressurskrevende brukere. Kommunedirektøren foreslår justeringer for 162 millioner kroner, som i hovedsak er økte utgifter til flyktnings situasjonen, enkelte lovpålagte tjenester, klima- og miljøtiltak, økning av lønnsreserven og overføringer fra investering til drift. Det er ikke funnet rom for å budsjettjustere for merforbruk på tjenesteområdene. Det har heller ikke vært mulig å finne finansiering til en rekke politiske vedtak som er forutsatt finansiert i 1. tertial.

Kommunedirektørens forslag til justeringer per 30. april gir et netto driftsresultat på 1,0 prosent. Dette er en reduksjon på 0,5 prosentpoeng fra vedtatt budsjett i *Handlings- og økonomiplan 2024-2027*.

Økte investeringer og lav egenfinansiering

Investeringsnivået øker til 15,5 prosent i 1. tertialrapport. Rundt halvparten av økningen skyldes økte kostnader på allerede vedtatte prosjekt. Når investeringsnivået er høyt over tid bidrar dette til å øke presset på driftsbudsjettet, noe som krever ytterligere omstilling i driften. Nivået på egenfinansieringen av investeringene er det laveste på mange år. Egenfinansiering er 40,7 prosent etter endringene som foreslås i 1. tertial, som er under det vedtatte målet på over 50 prosent.

Kostnadsnivået er ikke bærekraftig

Dagens kostnadsnivå er ikke bærekraftig. Stavanger kommune har startet å ta grep, men reell varig omstilling er et langsiktig arbeid. For å opprettholde et godt velferdstilbud, kreves omstilling og utvikling, og at måten tjenestene utføres på endres. Dette er mulig, men vil kreve samarbeid mellom alle nivå, mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver samt mellom politikk og administrasjon.

På sikt må investeringsnivået til kommunen reduseres. Investeringer medfører økt låneopptak, noe som innebærer pengebruk kommunen egentlig ikke har. Dersom investeringsnivået ikke reduseres vil en stadig større del av de framtidige driftsinntektene bli bundet opp til å betjene renter og avdrag, som igjen betyr mindre ressurser til å gi tjenester til innbyggerne.

Stavanger kommune er også opptatt av å være en god arbeidsgiver som tar vare på de ansatte. Kommunen skal øke nærværet i egen organisasjon og jobbe for flere heltidsstillinger.